

Samenes Venn

Organ for Norges Samemisjon nr. 3, 2020 – Årgang 95

Landsmøteprogram s. 9–11

Sommer-
gudstjenestene s. 16

Samenes Venn

Ansvarlig redaktør:

Leif Halsos

Redaksjonssekretær:

Sigmund Fjære

sigmund.fjare@samemisjonen.no

Tlf.: 980 25 181

Postadresse:

Skogveien 10, 2450 Rena

Abonnement:

4 nr. i 2020

Ordinær pris kr 300

Til utlandet kr 380

Gratis halvårig prøveabonnement.

Grafisk produksjon:

BK Trykkpartner AS, Trondheim

Opplag: 1250

Norges Samemisjon

er en uavhengig organisasjon som bygger på Bibelen og den evangelisk lutherske kirkes bekjennelse. Samemisjonen har som formål å utføre indremisjonsarbeid blant den samiske befolkning, og ser det også som en oppgave å støtte samisk språk og kulturarv. Siden 1993 har Samemisjonen også drevet arbeid blant samer på Kola-halvøya. Støttevirksomheten omfatter 7 kretser.

Daglig leder:

Leif Halsos

leif.halsos@samemisjonen.no

Postadresse:

Postboks 316, 9254 Tromsø

Besøksadresse:

Stakkevollvegen 25, 9010 Tromsø

Tlf.: 47 47 61 61

SMS: 40 82 01 60

E-post: hovedkontoret@samemisjonen.no

Internett: www.samemisjonen.no

Formann:

Odd Eivind Høyvik

Innbetalinger og gaver:

Benytt **bankkonto 3000.15.18530**

for innbetaling av blad-kontingent og gaver til misjonen (også gaver med

skattefradrag). Gaver kan også betales

ved hjelp av **Vipps-nr. 600 500**.

Forsidebilde:

Tor Bergstrøm og Marie Åshild Kemi.

Stoff til Samenes Venn:

Vi mottar gjerne artikler og bilder med glimt fra vårt mangfoldige arbeid.

I dette nummer kan du lese om:

Kunngjøringer	2	Landsmøtebrosjyre	9–11
På lederplass	3	Referat kretsårs møte	
Andakt på norsk og samisk	4–5	Troms og Trøndelag	12–13
Katekismen – del 34	6	Nytt fra Sapmi	14
Intervju med kandidater til Landsstyret	7	Mitt vitnesbyrd norsk og samisk	15
Referat kretsårs møte Stavanger	8	Sommergudstjenester	16

Landsstyrets forslag til ny landsstyreformann

Ole Kristen Wastvedt er 69 år, og bor i Rakkestad. Han har reist som frivillig og lønnet forkynner i 45 år for flere organisasjoner. Jesu fullbrakte frelsesverk har hele tiden vært drivkraften for tjenesten hans. I 2013 begynte han som kretssekretær i Stavanger krets, og 2017 begynte han som kretssekretær Oslo og Romerike krets, en stilling på 20%, som han fortsatt har i dag. Han har etter hvert fått god kjennskap til arbeidet som Samemisjonen driver i Sapmi, og har vært med på flere vinterstevner. Nå er han innstilt som landsstyrets kandidat til ny landsstyreformann.

– Jeg er i den gruppen som håper vi kan slå oss sammen med Sarepta. Jeg ser ikke på sammenslåing som nedlegging, men at det er to likeverdige organisasjoner som blir ett, og arbeidet blant samene vil bli styrket med en sammenslåing, avslutter Ole Kristen.

Berit Susanne Mathisdatter Hætta fyller 90 år

5. juni fylte Berit Susanne Mathisdatter Hætta 90 år. Hun har 9 barn. Samemisjonen takker for et solid og nært samarbeid med Berit Susanne og hennes familie og den åpenhet de har vist for misjonens predikanter. Både Berit Susanne og hennes søsken har alltid vært en støtte for misjonen. De har også vært engasjert i barne- og ungdomsarbeid i menighetene her i Kautokeino.

Hilsen Klemet J. O. Hætta, for Samemisjonen

Klemet Boine, Lillehammer, døde 30. juni. Norges Samemisjon takker hjertelig for minnegaven gitt i forbindelse med hans begravelse.

Kjære leser av Samenes Venn

Av Leif Halsos, ny daglig leder

Dette er min første lederartikkel som daglig leder i Samemisjonen. Den skrives bare noen uker før det avgjørende landsmøtet i Alta hvor det skal bestemmes om Samemisjonen skal slås sammen med Misjon Sarepta. Derfor har jeg lyst til å si noen oppmuntrende ord til deg.

For det første: Du kan være med å påvirke avgjørelsen på landsmøtet, uavhengig om du er delegat eller ikke. Du kan gjøre det på flere måter.

Det er mange eksempler på hvordan bønn påvirker historiens gang. Tenk bare på Anton Johansen, Lebesbymannen. Han var født i den lille samebygda Tärnaby i Nord-Sverige, men utvandret sammen med foreldrene til Norge. Gud ga ham synet om framtiden som mobiliserte Nordens kristne til bønn så historiens gang ble endret.

Gud hører bønn. Over tusen vitenskapelige artikler dokumenterer effekten av å be for syke.

For oss gjelder det nå å be for landsmøtet i begynnelsen av oktober. Be om det rette utfallet av avstemninger. Be om Guds nærvær. Be om at Gud vokter vår tunge så vi snakker vennlig og saklig til hverandre. Be om at Guds kjærlighet som er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd, skal prege måten vi omgås på. Be også for oss som skal forkynde Guds Ord på landsmøtet.

På forhånd: Tusen takk for hjelpen!

Du påvirker også landsmøtet ved måten du tenker og snakker på. Tanker og ord skaper virkelighet. Ordene våre kommer fra tankene og de påvirker både hvordan vi selv og andre oppfatter ting og hvordan vi og andre handler. Gud «talte og det skjedde. Han bød og det stod der.» Salme 33:9. Han har

lagt noe av den samme skaperkraften i våre ord. Derfor sier Jesus: «For etter dine ord skal du dømmes rettfærdig, og etter dine ord skal du dømmes skyldig». Matt. 12:37.

Må Gud hjelpe oss alle til å snakke fint om hverandre og ta alt i beste mening. Det hjelper lite å kalle seg luthersk kristen om vi ikke lever etter de helt elementære læresetninger, f.eks. denne:

«Vi skal frykte og elske Gud så vi ikke svikter om vår neste og lyver om ham, baktaler eller setter ut falske rykter om ham, men unnskylder ham, snakker pent om ham og tar alt i beste mening.» Denne forklaringen som Luther gir oss av

det åttende bud, er en bekjennelses-sak. Gud vil fylle meg og deg med sin Hellige Ånd så vi unnskylder, snakker pent om, og tar alt i beste mening. Det er et nådig svar på vår bønn om at Guds rike må komme hit til oss, slik katekismen forklarer.

Nå har jeg ikke plass til å skrive mer om dette, for jeg vil gjerne si deg et par ting til.

Det andre hovedpunktet er at vi står i så stor en sammenheng, både saklig og tallmessig. Du og jeg har del i det største oppdrag som er gitt. Gud har kalt oss til å elske Ham med alt vi er og har, vår neste som oss selv og derfor gå ut og gjøre alle folkeslag til disipler ved å døpe og lære å holde alt Jesus har befalt oss. Det finnes ikke noen større oppgave enn dette. Den vil fylle både vårt eget liv med Guds kjærlighet og det vil strømme ut til vår omgangskrets i dagliglivet. Denne kjærligheten er menneskets største behov og fyller nærmiljøet med himmelens nærvær. Derfor engasjerer vi oss med å gjøre folkeslag til disipler, både det samiske folk og

På lederplass

det norske folk. Vi som er samiske og norske Jesu venner hjelper hverandre og lærer av hverandre. For min del er jeg svært takknemlig for alt jeg har lært i Sameland de siste 40 årene. Det preger meg dypt!

Kjære medvandrere. La oss ikke bli mismodige. Vi står sammen med mellom en og to milliarder disipler av Jesus for å realisere dette i vår samtid. Jeg skriver dette på en søndag. På gudstjenesten i formiddag hadde den lille forsamlingen jeg går i, besøk av to fra Kongo. Kona ledet oss i sang til Herren. Det var så gripende. Vi tilhører verdens største folkebevegelse.

Til slutt vil jeg oppmuntre deg til å være frimodig! Visst kjenner vi på egen avmakt, men tenk på Luthers forklaring til dåpen: Et nytt menneske skal komme fram og oppstå hver dag. Dette gjelder mitt og ditt liv. Den oppstandne Jesus Kristus bor i vårt hjerte. Han har gitt oss sin Ånd og sitt Ord. Han er med oss hver dag og har lagt gjerninger klare som vi kan gå inn i. Underveis gir han oss en rikelig forlatelse for all synd og han fullfører sitt helliggjørende verk i oss midt i det vi går igjennom.

Visst er vi en liten organisasjon, men vi har et stort oppdrag og står i en stor sammenheng.

Lykke til, medvandrere. Gud velsigne deg rikt!

*På forhånd:
Tusen takk for
hjelpen!*

Bønneemner

Be om at Guds kjærlighet som er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd, skal få prege måten vi omgås hverandre på.

Be for Samemisjonens landsmøte 2.-4. oktober i Alta.

Be for dem som har avsluttet tjenesten i Samemisjonen.

Andakt

Av Tor Magne Haraldseid (utdrag fra tale holdt på et vinterstevne). Illustrasjon: Frode Kalleland

¹⁰ Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, og verden kjente ham ikke. ¹¹ Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. ¹² Men alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn; ¹³ og de er født ikke av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud.

Joh 1:10-13

Hvem er det som det tales om her? Det svaret får vi om vi også leser 1 vers i samme kapittel. ¹ *I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. ² Han var i begynnelsen hos Gud. ³ Alt er blitt til ved ham, og uten ham er ikke noe blitt til av alt som er blitt til. Joh 1:1-3*

Ordet er et annet navn på Han som kom for å frelse verden – Jesus. Han har mange navn, som hver for seg har en betydning, men her kalles Han altså for Ordet. Og for en kraft der er i hans ord, det er helt ufattelig. Når Gud skapte verden, så var det ved Ordet, altså ved Jesus. ⁸ *La all jorden frykte for Herren, og alle dem som bor i verden, beve for ham! ⁹ For han talte, og det skjedde. Han bød, og det sto der. Sal 33:8f*

De ord som går ut av Jesu munn, er helt annerledes enn våre. De er ikke preget av syndige tanker, fordi han er fullkomment ren og uten synd. Han taler ikke om vær og vind eller uvesentlige ting; alt Han sier har en mening. Og fordi dette Ordet er levende, skaper det også liv.

Når Ordet taler, så er det altså Jesus som taler. Derfor er det så viktig å høre og lese hva Ordet sier.

Og hva sier så Ordet? Jo, det sier at når det første mennesket – Adam – falt i synd, så kom det til å gjelde for alle mennesker – fordi alle mennesker stammer fra Adam og Eva og dermed fikk den syndige natur som arv. Vi blir ikke syndere når vi begynner å synde, men vi synder fordi vi har den syndige natur i oss. Vi er født som syndere og derfor kan vi ikke annet enn å synde. Og Gud er en fortærende ild mot all synd. Altså er vi fortapt og under Guds vrede og dom.

Så dette er vår stilling. Allikevel er det ikke håpløst. Allerede fra evighet av visste Gud om syndefallet, og derfor hadde Han også en plan for hvordan Han kunne berge oss. Gud er fullkommen og uten synd, så ingenting syndig kan overleve i hans nærhet. Og fordi Han er rettferdig, kan Han heller ikke overse synden; den må få sin dom. Det var bare en eneste måte Han kunne berge oss på. Han måtte på en måte starte på nytt, med en ny slekt uten arvesynd – en ny Adam. Så Ordet (som er Jesus) steg altså ned til oss og ble en av oss. Men Hans blod kom ikke fra Adam, men fra Gud selv. Derfor var Han også uten synd.

Så la Gud all verdens synd på Ham og lot Ham bli pint og plaget og til sist drept på et kors. Gud gav sin eneste Sønn som et syndoffer, og dermed fikk synden sin rettferdige dom og straff.

Guds plan for å frelse oss er altså utført, og frelsen er fullbrakt. Derfor heter det i Jes 55:3: Vend øret hit og kom til meg! Hør! Så skal deres sjel leve. Og jeg vil opprette en evig pakt med dere, og gi dere Davids rike nåde, den visse.

Når du hører disse ord forkynt og du innser at dette er din eneste redning, så kan du bli frelst der du sitter ved å si takk Jesus for det du har gjort for meg. Jeg vil være din. Da blir du født på ny av Gud. Selv om du fortsatt lever i det gamle mennesket, så får du et nytt liv. I et øyeblikk er alle dine synder og misgjerninger borte, og du står fullkommen ren for Gud – i Jesus.

Rohkosi

Čállli Tor Magne Haraldseid. Illustrašuvdna: Frode Kalleland Sámás: Rávdná Turi Henriksen

*Son lei máilmmis, ja máilbmi lei šaddan su bokte, muhto máilbmi ii dovdan su.
Son bodii dasa mii gulai sutnje, ja su iežas olbmot eai váldán su vuostá.
Muhto buohkaide geat válde su vuostá, son attii vuoigatvuoda šaddat Ipmila mánnán,
buohkaide geat oskot su nammii. Sii eai leat riegádan varas eaige
rupmaša dáhtus eaige olbmá dáhtus, muhto Ipmilis.*

Joh 1:10-13.

Gean birra lea sáhka dás? Mii oažžut vástádusa jus mii lohkat vuosttaš vearssa seammá kapihttalis. Álggus lei Sátni. Sátni lei Ipmila luhtte, ja Sátni lei Ipmil. Son lei álggus Ipmila luhtte. Buot lea šaddan su bokte, ja almmá su haga ii leat šaddan mihkkege das mii lea. 1. Joh 1:3. Son guhte bođii máilmmi beas-tit, gohčoduvvo maid Sántin – son lea Jesus. Sus leat mánggalágan namat main guđesge lea mearkašupmi. Muhto dás Son lea Sánti. Ja su sánis lea fápmu, dat lea ipmirmeahttun. Go Ipmil sivdnidii máilmmi, de dahkkui dat Sánis, nappo Jesusa bokte. *Ballos Hearrás oppa máilbmi, doarggiste-hkoset su ovddas buot eatnama ássit. Son sártnui, ja dat šattai, son gohčui, ja dat dáhpáhuvai.* Sál 33: 8-9. Jesusa sánit leat áibbas earáláganat go min sánit. Su sánit eai leat báidnojuvvon suddolaš jurdagiin, son lea dievvasit buhtis ja almmá suttu haga. Jesus ii sártno dálkki ja biecka ja árvvohis áššiid birra, buot maid Son cealká, lea dehálaš. Ja dan dihtii go lea ealli Sánti, dat sivdnida eallima. Go Sánti sárdnu, de lea Jesus guhte sárdnu. Dan dihtii lea nu dárbbášlaš gullat ja lohkat mii Sánis daddjo. Na mii dasto daddjo Sánis?

Juo, daddjo ahte go dat vuosttaš olmmoš – Adam – gahčai suddui, de dat váikkuha buot olbmuid – danne go buot olbmot leat vuolgán Adamis ja Evas, ja nu čuovvu suddolaš luondu buot olbmuid dego árbi. Mii eat šatta suddolažžan easka go mii álgit suddudit, muhto mii suddudit danne go mis lea suddolaš luondu mielderiegádan. Mii leat riegádan suddolažžan ja dan dihtii mii eat máhte eará go suddudit. Ja Ipmil lea buolli dolla buot suttu vuostá. Dat mearkaša ahte mii leat láhpon ja

Ipmila moari ja duomu vuollásaččat. Nu lei min dilli. Almmatge ii leat nu ahte lea doaivvuhisvuohta. Agálašvuođa rájes lea Ipmil diehtán suddujorralemi birra ja dan dihtii lei sus plána mo Son beastá min. Ipmil lea dievaslaš ja sus ii leat suddu, nu ahte ii mihkkege mii lea suddolaš, ceavzze su lahka. Ja danne go son lea vanhurskkis, de Son ii sáhte gierdat suttu; dat ferte dubmejuvot. Lei duššefal okta vuohki mo Ipmil sáhtii min gádjut. Son ferte dego álgit oddasis, odđa sohkagottiin mas ii leat árbesuddu – odđa Adam fertii boahit. Nu de lei ahte Sánti (mii lea Jesus) njejai vuolás min lusa ja šattai olmmožin. Muhto su varra ii boahán Adamis, muhto Ipmilis. Dan dihtii sus ii lean suddu. Ja Ipmil bijai buot máilmmi suttu su olggiide ja son šattai givssiduvvot ja bidnašuvvat ja loahpas jápmit ruossajápmima. Ipmil attii su áidnuriegádan Bártnis sudduoaffarin, ja nu suddu oažžu vanhurskkis duomu ja ránggáštusa. Ipmila beastinplána min hárrái lea ollašuvvan, ja bestojupmi lea dievaslaš. Dan dihtii daddjo Jesaja girjjis 55:3:

Jorgalehket bealji mu beallái ja bohtet mu lusa, guldalehket dárkilit, de beassabehtet eallit! Mun dagan dinguin agálaš lihtu ja lohpidan leat oskkáldas, nugo ledjen oskkáldas Davidii.

Go don gulat dáid sániid sárndiduvvomin ja fuomášat ahte dát lea du áidna gáddjojupmi, de don sáhtát bestojuvvot das gos don leat, go giittosin válddát vuostá dan maid Jesus lea dahkan du ovddas. Ja cealkkát mun áiggun gullat dutnje. Dalle don riegádat oddasis Ipmilis. Vaikko don ain ealát boares oačči siste, de don oaččut odđa eallima. Čalbmeravkaleamis leat buot du suddut ja meattáhusat jávkan, ja don leat vanhurskkis Ipmila ovddas – Jesusis.

Gjennomgang av Martin Luthers lille katekisme

Del 34

Ved forkynner i NSM Nils Borge Teigen

Det sjette bud – innstiftelsen av ekteskapet

I forrige kapittel hørte vi at mennesket er skapt i Guds bilde, og at dette bildet blir virkeliggjort i samspillet mellom de to kjønn. Dette skal først og fremst skje gjennom ekteskapet. For Gud føyde den første kvinne og den første mann sammen i der.

Dette skjedde på den måten at han først skapte mannen og satte ham i hagen (1.Mos 2:7 og 15). Men han ble ikke skapt til å leve alene, men sammen med en av samme art, men med motsatt kjønn. Alt ved ham, både på legeme og sjel, var rettet mot det annet kjønn. Til det hørte også den følbare lengsel og behov etter henne. Alt dette visste Gud meget godt, for det var jo han som hadde skapt ham slik. Men han ville at også mennesket skulle forstå og erfare det. Derfor ventet han en liten tid med å gi ham henne.

Gud skapte mannen først. Han formet ham av jord, blåste livsånde i ham og satte ham i hagen for å dyrke og vokte den. Så førte han til ham alle dyrene for å se hva han ville kalle dem (vers 18-20). Den gang var de alle tamme. Det var ingen som var redde for mennesket. Men de var alle fulle av tillitt og hengivenhet, slik som vi ser med våre husdyr og kjæledyr. De elsker å være sammen med oss.

Slik ble Adam verdens første og største dyrevenn og kunne synges med Juul Hansen: «Jeg kjenner skogens dyr ved navn, og alle kjenner meg. Jeg tar dem varsomt i min favn, og ondskap kjennes ei.»

Men likevel var det noe som manglet. For om ei øy er aldri så fruktbar og full av liv, er det dog en øde ø så lenge man ikke har et menneske i lag med seg.

«Da lot Gud Herren en dyp søvn falle på mennesket, og mens han sov tok han et av hans ribben og fylte igjen med kjøtt. Og Gud Herren bygde av det ribben han hadde tatt av mennesket, en kvinne og ledet henne til mennesket. Da sa mennesket: Denne gangen er det ben av mine ben og kjøtt av mitt kjøtt.» (1.Mos 2:21-23). Her hører jeg et lettelsens sukk hos ham, fylt av tilfredshet og glede som veller frem fra hans innerste. Gud hadde ført det ene dyret etter det andre til ham. Det var

sikkert en like spennende og gledelig overraskelse for hver gang. Men denne gangen var det endelig en av hans egen art.

Det ligger en dyp og inderlig anerkjennelse i hans velkomstord når han sier at hun er ben av mine ben og kjøtt av mitt kjøtt. Når en mann elsker sin kvinne på den måten, blir hans lyster rene.

«Derfor skal hun kalles manninne, for av mannen er hun tatt.» For det hebraiske ord for mann er «ish» og for kvinne «isha», det vil si hunkjønnformen av ordet for mann.

Dette er noe de begge skal være bevisste på. Hun skal være bevisst på at hun er tatt av ham og ført til ham for å være hans medhjelp. Og han skal huske på at hun er av ham, så han elsker og anerkjenner henne som sitt eget kjøtt og ben (Ef 5:28-30). Derfor skal han si om henne at dette er det ribben Gud har tatt fra mitt legeme og gitt meg tilbake som en kvinne for at hun skal være forent med mitt legeme for all tid, det vil si inntil døden skiller oss ad.

Denne konklusjonen trekker da også Skriften i neste vers når den sier: «Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og bli hos sin kvinne, og de skal være ett kjøtt.» (2:24)

Og da er vi tilbake til Jesu ord om ekteskapet når han taler om hvilken høy og hellig ordning det er, og hvor alvorlig det er å rive og slite disse to fra hverandre, både i forhold til Gud og i forhold til dem. Adskillelsen blir så gjennomgripende opprivende, og kjærlighetens svik gjør så inderlig ondt i hjertet. Derfor sier Jesus: «Det som Gud har sammenføyet, det skal mennesker ikke adskille» (Matt 19:6).

Spørsmål til ettertanke og samtale

1. Hvorfor trengte mannen en kvinne?
2. Hvordan er menneskets forhold til dyrene?
3. Gud skapte kvinnen av mannens ribben. Hva betyr det for deres forhold til hverandre?
4. Hvorfor skal vi ikke adskille det som Gud har sammenføyet?

Valgkomiteens innstilling av landsstyrekandidater til LM 2020

Presentasjon av landsstyrekandidater i alfabetisk rekkefølge.

Augestad Inge. Bosted: Tørvikbygd, Bergen. **Alder:** 71

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har sittet i kretsstyret i mange år, og i tillegg en periode i landsstyret. Jeg har også jobbet i DSF i Karasjok i 5 år som driftsleder.

Tanker om Samemisjon: En kraftig endring må til, vi kan ikke drive som i dag. Men den rette måten er ikke å gå inn Sarepta.

Claudius Harald. Bosted: Skoppum, Oslo og Romerike. **Alder:** 74

Tilknytting til Samemisjon: Fra 1983 har kona mi og jeg vært med i Samemisjon, mye på slutten av 80-tallet i Tana, og 90-tallet i Kvænangen og Kåfjord Nord-Troms. De siste ca 20 årene i Vestfold, hvor vi har hatt møter for Samemisjon.

Tanker om Samemisjon: Jeg har forståelse for behovet for sammenslåingen, men om det ikke blir sammenslåing så har jeg likevel sans for nordområdene, og kanskje kunne vi orientere oss mer mot Finland og særlig ut fra sameradiens strategiske posisjon i området.

Eivind Gjerde. Bosted: Nærbø, Stavanger. **Alder:** 55

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært taler på leirer og mange møter for Samemisjonen og har vært varamedlem til kretsstyret for Samemisjonen i Rogaland.

Tanker om Samemisjon: Jeg mener at Samemisjonen må slå seg sammen med Misjonen Sarepta om det arbeidet som Samemisjonen driver i dag, skal kunne fortsette og utbygges ytterligere. Det er også viktig at budskapet om Jesus Kristus blir forkynt for samene på deres samiske språk.

Gaup Hætta Kirsten Berit. Bosted:

Måze, Finnmark, nordsamisk. **Alder:** 61
Tilknytting til Samemisjon: Mannen min er tolk og forkynter i Samemisjonen, og vi har hatt mange samemisjonsmøter her i bygda i Måze. Jeg er oppvokst med det.

Tanker om Samemisjon: Jeg støtter ikke sammenslåing med Misjon Sarepta. Hvorfor ikke være det vi alltid har vært?

Hegle Frode - kandidat til vara til Landsstyret. **Bosted:** Nærbø, Stavanger. **Alder:** 47

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært

kretsstyremedlem i Stavanger i to perioder. Jeg har også vært leirleder og taler på Nordlys leirsted, i ca 30 år.

Tanker om Samemisjon: Jeg har som mål at ennå flere (inkl. samer) skal nås med forkynnelsen av Guds ord. Dette tror jeg best kan oppnås gjennom sammenslåing med en annen organisasjon som Misjon Sarepta.

Holmstad Geir. Bosted: Storsteinnes, Troms. **Alder:** 48

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært med i ca. 13–14 år, og deltatt på lokale møter her i området.

Tanker om Samemisjon: Misjon og forkynnelse på samisk er fortsatt veldig viktig, det er min hjertesak.

Iversen Bernhard. Bosted: Nesseby, Finnmark, nordsamisk. **Alder:** 70

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har sittet i landsstyret siden 2017. Videre har jeg tatt imot forkynnere fra Samemisjonen gjennom flere år tilbake i tid.

Tanker om Samemisjon: Jeg går inn for sammenslåing med Misjon Sarepta, og er redd vi går i oppløsning innen 3-5 år uten sammenslåing. Uten en sammenslåing nå er det beste å få en samarbeidsløsning med andre organisasjoner.

Knutzen Jakob. Bosted: Trondheim, Trøndelag. **Alder:** 24

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært med på leirer på leirstedet Nordlys fra barndommen av, og seinere vært leirleder der. Jeg har også vært formann i BUR i Stavanger krets.

Tanker om Samemisjon: Jeg tror det er positivt med en sammenslåing med Misjons Sarepta enten nå eller seinere.

Mangelrød Helge. Bosted: Kvelde, Oslo og Romerike. **Alder:** 63

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært med på møter fra barndommen av. Jeg har også sittet i kretsstyret i ca 30 år og leder lokalforeningen i Østre Kvelde.

Tanker om Samemisjon: Jeg har vært imot sammenslåing lenge, men nå tror jeg tiden er inne for sammenslåing, siden vi har likt teologisk grunnsyn, og det er gode muligheter for å videreføre det samiske arbeidet i Sarepta. Vi har hatt for stor administrasjon, og vi må

ha mest mulig fokus på forkynnelsen i samiske områder.

Olsen Kurt. Bosted: Flekkerøy, Sørlandet. **Alder:** 72

Tilknytting til Samemisjon: Jeg begynte i 1970 med å reise som predikant i Samemisjonen, to-tre turer årlig til Kola, og har vært 1. vara til Landsstyret.

Tanker om Samemisjon: Jeg ser sammenslåing som eneste mulighet til overlevelse, og om det ikke blir sammenslåing så synes jeg det blir vanskelig å drive Samemisjon.

Renberg Berge Ninni. Bosted:

Bergen, Bergen, sørsamisk. **Alder:** 72

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært med i landsstyret i en periode, gått på den samiske folkehøgskolen i Karasjok, jobba på sykestua i Karasjok i ett år, og gått på bibelskolen i Stjørdal som Samemisjonen drev sammen med Misjons-selskapet. Fortsatt er jeg med i Samemisjonsforeningen her i Bergen.

Tanker om Samemisjon: Samemisjon må få flere predikanter som kan forkynt til det samiske folket, så folket kan komme til Jesus. Vi trenger også flere foreninger over hele Norge.

Tepstad Eilif. Bosted: Torvestad, Stavanger. **Alder:** 67

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har sittet i kretsstyret i Stavanger krets fra 2015 og utover. I tillegg har jeg vært fritidsforkynter på blant annet vinterstevnet i Kautokeino og lokale møter, samt at jeg er medlem.

Tanker om Samemisjon: Vi må samarbeide for å overleve som organisasjon, for vi har nesten ikke foreninger igjen, og de som har drevet i indre Finnmark blir også eldre, i likhet med mange av oss. Vi må også huske på at mange i nord er læstadianere eller har tilknytting til læstadianismen.

Vars Ellen Marie – kandidat til vara til Landsstyret. **Bosted:** Låpholuoppal, Finnmark, nordsamisk

Tilknytting til Samemisjon: Jeg har vært med på gudstjenester og samlinger på Låpholuoppal kapell, og flere husmøter i bygda vår.

Tanker om Samemisjon: Det er viktig at Samemisjonen fortsetter å oppsøke eldre folk, og tar vare på Guds Ord.

Referat fra kretsårsmøte i Stavanger krets av NSM

Tekst og foto: Tor Magne Haraldseid, kretssekretær

Stavanger krets av NSM avholdt sitt kretsårsmøte på Dirdal bedehus lørdag 15. august. Herren hadde lagt det godt til rette med været. Og en av hans trofaste tjenere, Marit Frafjord, ordnet med det praktiske, sammen med noen medhjelpere. Vi startet kl 12:00 med velkomst ved kretsformann Alfred Salte, og servering av middag; herlig lapskaus i porsjoner, servert av villige hender med sprit og hansker på. Desserten etterpå var også helt topp, servert i porsjoner – enkelt og svært pent.

Tor Magne åpnet og ledet møtet kl. 13, der Torvald Kjetilstad sang og spilte trekkspill, og kona Gerd spilte piano. De startet med sangen «Gud er på tronen ennu, og Han kommer sine ihu». Da de hadde sunget, talte Dagfinn Natland ut fra teksten i Matt 22 om kongesønnens bryllup. Han påpekte hvor viktig det er at vi har den rette drakten på, rettferdighets-drakten som Jesus har skaffet oss. Det nytter ikke å komme i egen kledning.

Er det noe vi trenger i vår tid, så er det et klart og vekkende budskap. Og det fikk vi denne dagen, både i åpning, sang og tale.

Årsmøtet startet 15:03, bare noen få minutter forsinket. Alfred innledet, og gav så ordet til dirigenten Lars Nessa som hadde med seg vise-dirigent Alf Einar Ørke. Frode Hegle skrev referat.

74 stk hadde meldt seg på selve Årsmøtet, hvorav 71 hadde stemmerett. 40 av dem skulle ha middag. Oppropet viste at 67 stk av dem med stemmerett hadde møtt frem, noe som er en fordobling fra tidligere år (33 i 2019 og 35 i 2018).

Årsmelding fra kretsstyret v/Tor Magne ble godkjent med noen få anmerkninger. Årsmelding fra BUR v/Even Ydstebø ble godkjent uten anmerkninger. Det kom til dels krass kritikk mot kretssekretæren for fremlegging av regnskapet for kretsen og Nordlys, og det gikk helst på for lite kjennskap til de enkelte postene.

Regnskapet er blitt mye bedre – enklere og mer oversiktlig – i år enn det har vært, noe som i stor grad skyldes OU's arbeid med forenkling. Men fortsatt er der en del arbeid å gjøre, spesielt med de enkelte postene.

Alfred gikk ut av styret i år, etter å ha sittet i 2 perioder à 3 år. Siden 2017 har han også vært formann, og han ble takket for sin innsats av nestformann Frode Hegle. Blomster ble levert til han og kona noe senere. 3 andre gikk også ut av styret i år – Jan Tore Skogen, Eivind Gjerde og Eiliv Tepstad – og alle disse stilte til gjenvalg. Valgkomiteens forslag i tillegg til disse var Helge Dahlstrøm.

I Stavanger krets er der, som i andre kretser, forskjellig syn på dette med veien videre for NSM. Men der er 2 klare fraksjoner: Noen som går inn for sammenslåing med Sarepta. Og noen som er imot, og som også mener at LS har overtrådt sitt mandat fra Landsmøtet på Solborg i 2017. Mange av disse står også for en annen linje når det gjelder bl.a. arbeidet på Nordlys, noe som også kom klart frem i samtalen senere. Disse stilte en liste med følgende benkeforslag: Stein Ingvar Kalviknes, Dagfinn Hauge og Karen Marie Harboe. Valgresultatet viste at Helge Dahlstrøm og Dagfinn Hauge ble nye styremedlemmer. Karen Marie ble 1. varamann og Stein Ingvar ble 2. varamann. Det nye styret består derfor nå av følgende: Alf Einar Ørke, Frode Hegle, Dagfinn Hauge, Helge Dahlstrøm og Marit Frafjord. I ettertid pågår det en diskusjon om styret egentlig skal bestå av 5 eller 6 personer. Hvis det riktige er 6 personer, så vil altså Karen Marie gå inn som det 6. styremedlemmet, og Stein Ingvar blir da 1. varamann.

Når det gjelder BUR, så var der 4 stk som gikk ut i år. Cato Myklebust og Karl Knutzen stilte til gjenvalg. Solveig Horve Bergsholm og Even Ydstebø stilte ikke til gjenvalg. Nye kandidater var Ole Aarsland, Berit Åreskjold og Katrine Yuen. Det nye styret vil etter valget bestå av følgende: Berit Åreskjold, Bjørnar Lende, Hildegunn Kalviknes Tessmann og Katrine Yuen. Varamenn etter rekkefølge: Karl Knutzen, Ole Aarsland og Cato Myklebust.

Valgkomiteen består etter årsmøtet av følgende: Arve Magnar Abelsen, Knut Lauvås og Lars Nessa. Frode Hegle, som har vært kretsstyrets representant i komiteen, trakk seg fra vervet siden der var 2 villige kandidater ellers, og siden han også er med i kretsstyret.

Punkt 8 på dagsordenen var avstemming over følgende innkomne forslag:

«Kan kretsårsmøtet 2020 fatte en uttalelse ang skrevet intensjonsavtale med en annen organisasjon og landsstyret»

Hvis årsmøtet gikk inn for dette, så var der 2 forslag for videre avstemming:

1. Landsstyrets intensjonsavtale med Misjon Sarepta er brudd på to vedtak i landsmøtet 2017. Dette er så pass alvorlig at det kan føre til mistillit til landsstyret.

2. Kretsåret i Stavanger krets NSM har tillit til landsstyret. Kretsåret mener at LS har gjort det som de ifølge grunnreglene er satt til å gjøre: å lede misjonen, ivareta økonomien og legge saker av større rekkevidde frem for landsmøtet og eventuelt rådmøtet for avgjørelse.

Det første av disse var innsendt av Helge Dahlstrøm, og det andre stod kretsstyret bak.

I forkant av avstemmingen ble det en lang samtale, der begge parter (se tidligere anmerkning om 2 fraksjoner) argumenterte sterkt for sine forskjellige synspunkter. Dirigenten måtte etter hvert sette en strek for samtalen, men jeg tror de fleste fikk si det de hadde på hjertet.

Avstemmingen gikk slik at forslaget om å komme med en uttalelse fra årsmøtet for Stavanger krets ble nedstemt såpass klart som 42 mot 20 stemmer. Dermed ble det heller ikke stemt over de 2 foreliggende alternativene.

Even Ydstebø avsluttet kretsårsmøtet med å synge en sang som heter Plassbyttet, om Guds herlige frelse i Jesus. Deretter leste han fra Klag 3:21-26.

En fin og talende avslutning på en lang, slitsom, men samtidig oppbyggelig dag. Vi var ferdig ca 19:30.

Hjertelig takk til dere alle som var med og bidro. En spesiell takk til Marit og medhjelpere, Dagfinn, Torvald og Gerd, Alfred og Lars.

Landsmøte Norges Samemisjon Saga skole og grendehus i Alta 2.-4. oktober 2020

Jesus er veien, sannheten og livet.

Jesus lea geaidnu, duohtavuotta ja eallin.

Jesus le gäjnno, sádnsvuotta ja iellem.

Jeesuse baalka, saetniesvoete jih jieleme.

Иисус есть путь и истина и жизнь

Nå kan vi endelig ønske velkommen til landsmøtet i Norges Samemisjon 2.-4.oktober på Saga skole og grendehus i Alta. Det var jo meningen at vi skulle ha det i juli, men pga. koronaen måtte det utsettes. Vi håper at så mange som mulig tar turen til Alta og får noen fine høstdager i Finnmark med viktige avgjørelser og valg og godt fellesskap om Guds ord.

Hovedkomitéen ved leder Nils Borge Teigen

PROGRAM

Torsdag 1. oktober

Ankomst og innkvartering.

Fredag 2. oktober

09.00 Åpning av landsmøtet.

Andakt

09.30 Forhandlinger

12.00 Lunch

13.00 Forhandlinger

16.00 Middag

17.00 Forhandlinger

19.00 Kveldsmat

20.00 Møte

Tale Leif Halsos

Tema: Skriftemål

Lørdag 3. oktober

09.00 Andakt

09.30 Forhandlinger

12.00 Lunch

13.00 Forhandlinger

15.00 Kaffe

15.30 Forhandlinger

18.00 Middag

20.00 Misjonsfest

Radio DSF 30 år

Søndag 4. oktober

09.30 Avreise til Máze (70 km)

11.00 Gudstjeneste i

Elvebakken kirke i Alta

ved Morten Alsvik

11.00 Norsk-samisk guds-

tjeneste i Máze kirke

ved Leif Halsos

14-15 Middag

Leif Halsos har vært pastor i Den Lutherske Frikirke og påtroppende daglig leder i Norges Samemisjon.

Morten Alsvik er pensjonert sokneprest i Den Norske Kirke og aktiv i Norges Samemisjon.

Av severdigheter kan vi bl.a. anbefale Boazu Sámi Siida og Alta Museum. Det kan bli anledning til det på søndag ettermiddag, eller på lørdag hvis vi blir tidlig ferdig med forhandlingene.

Landsmøtet

- behandler rapport og regnskap fra siste tre-årsperiode og andre saker som er fremlagt landsmøtet.
- vedtar endringer i grunnreglene.
- velger formann, nye landsstyremedlemmer og protokollkomité.

Alle saker som skal behandles på Landsmøtet skal være sendt til kretsene og Finnmarksutvalget minst 8 uker før møtet (d.v.s. torsdag 6. august). Landsmøtet avgjør med 2/3 flertall om forslag som er kommet inn senere, skal behandles.

Stemmerett

- 2 utsendinger fra hver misjonsforening.
- 2 utsendinger valgt av forsamlingen på registrerte møteplasser i de samiske områder.
- 1 utsending fra hvert bøsseleg.
- 1 utsending fra hvert barne- og ungdomsråd.
- 2 utsendinger fra hvert kretsstyre.
- 3 utsendinger valgt av Finnmarksutvalget.
- 1 vararepresentant for arbeidernes representant i landsstyret.
- Landsstyrets medlemmer.
- Alle enkeltmedlemmer i NSM med minst ett års medlemskap.
- Registrerte støttekontakter (må ikke forveksles med møtekontakter som ikke har særskilt stemmerett).

De registrerte møteplassene er Máze kirke, Kautokeino, Láhpoluoppal kapell, Radiohuset i Karasjok, Misjonshuset i Lakselv, Billefjord kapell, Alta/Tverrelvdalen og Drag i Tysfjord. Der har det vært møtevirkosomhet siden forrige landsmøte. De velger to representanter hver på et offentlig møte.

Dersom de forskjellige utsendingene skal ha vararepresentanter, må de være valgt på samme måte som de andre og meldt inn som vara innen fristen for påmelding. Enkeltmedlemmer og støttekontakter kan ikke stille med stedfortreder, men må møte personlig.

Enkeltmedlemmer betaler selv for sin reise, kost og losji. De som sender noen, er økonomisk ansvarlig for sine delegater.

For å få stemmerett, må man fylle 16 år senest landsmøtets siste dag og melde seg på innen 1.september.

De påmeldte vil deretter få tilsendt sakspapirer og et fullmakttsskjema fra hovedkontoret. Det skal underskrives, bekreftes og tas med til landsmøtet for godkjenning av fullmaktskomitéen ved starten av møtet.

Se mer informasjon på <https://www.samemisjonen.no>.

Du er hjertelig velkommen som landsmøtedeltager selv om du ikke har stemmerett eller er utsending.

Gaver til Norges Samemisjon kan sendes til konto 3000.15.18530 eller vipps-nr.: 600500.

Transport, overnatting og bespising

Møtene holdes på Saga skole og grendehus ca. 5 km fra flyplassen. Hvis det blir behov, blir det satt opp buss mellom flyplassen, overnattingsstedene og møtelokalet. P.g.a. koronakomplikasjonen blir dessverre vårt måltidstilbud ikke så optimalt som vi skulle ønske. Deltagerne må selv ordne med overnatting og frokost. Men de som ikke bor på hotell, får tilbud om en rimelig frokost fredag morgen.

Overnattingsmuligheter

Canyon hotell	www.canyonhotell.no
Scandic hotell	www.scandichotels.no
Thon hotell	www.thonhotels.no
Bårstua gjestehus	www.baarstua.no
Alta Strand Camping & Apartment – tlf. 912 33 333	
Camp Alta	www.campalta.no
Alta River Camping	www.alta-river-camping.no
Solvang Camping og leirsted	www.solvangcamping.no

Her er mange gode og oppbyggelige program. I Finnmark og deler av Troms kan du bruke FM og DAB. I resten av verden kan du høre oss på vår hjemmeside <http://radiodsf.no>.

Gaver til Radio DSF kan sendes til konto 4932.63.30026 eller vipps-nr.: 133 935.

Påmelding innen 1. september (utgått)

- pr post: Norges Samemisjon, Postboks 316, 9254 Tromsø
- eller pr. e-post: hovedkontoret@samemisjonen.no
- eller ring telefon: 474 76 161 (sommerstengt til 3. august).

Navn:

Adresse:

Alder: Tlf: E-post:

Kryss av for stemmerett: Som utsending for: Som enkeltmedlem, støttekontakt**Ektefelle:**

Alder: Tlf: E-post:

Kryss av for stemmerett: Som utsending for: Som enkeltmedlem, støttekontakt

Barn: Alder: Barn: Alder:

Barn: Alder: Barn: Alder:

Kr 100 i deltageravgift betales på konto 3000.15.18530 innen 15. sept. Merk innbetalingen «Landsmøtepåmelding».
Ved betaling på nettbank etter påmeldingsfrist, oppfordrer vi til å vise frem kvittering ved ankomst for eksempel på mobil.

Flere opplysninger om transport og måltider

Ankomst med fly til Alta. Dag Klokkeslett

Avgang med fly fra Alta. Dag Klokkeslett

Om nødvendig blir det satt opp buss mellom flyplass, overnattingssteder og møtelokalet.

Overnattingssted:

 Bestilling transport til gudstjeneste i Máze: Antall (pris kr 200 tur-retur) Bestilling av frokost fredag morgen. Antall

Pris frokost, lunch og kveldsmat: kr 40

Pris middag: kr 180

Ikke nødvendig å forhåndsbestille annet enn frokost på fredag.

Barn 4-12 år betaler halv pris på alt, 0-4 år går gratis.

Spesielle behov (matallergi eller annet):

.....

.....

.....

Enkeltmedlemmer og støttekontakter dekker selv reise, kost og losji. De som sender noen, er økonomisk ansvarlig for sine delegater.

Vær med å be om at Gud må velsigne vårt landsmøte!

Stor giverglede og misjonsengasjement på kretsårsmøtet i Trøndelag

Tekst og foto: Øyvind Fonn

Under de rådende pandemiforhold, ble det arbeidet mye med å få gjennomført Samemisjonens storsamling i Trøndelag krets. Møtet var først berammet til april, men måtte utsettes. Med Mjuklia Gjestegård på Berkåk i Rennebu som arrangørsted, var det både arealer og kompetanse nok til å kunne samles på en betryggende måte lørdag 20. og søndag 21. juni.

Av de ca 60 medlemmene og kontaktpersonene i Trøndelag krets, hadde 22 delegater møtt fram da selve årsmøtet ble satt. Årsmeldingen og årsregnskapet vitnet om en forholdsvis høy aktivitet i kretsen med tanke på lite lønnet arbeidshjelp. Kretslosteriet og julemessen var med å bidra til et samlet overskudd på 400.000. Årsmøtet oppfordret styret å legge til rette for enkeltprosjekt på Kolahalvøya som kretsen kunne støtte uten at det gikk på bekostning av de øvrige overføringene til Kola-arbeidet.

Kretsens syn på omstruktureringen

En særlig aktuell sak var den pågående prosessen om omstrukturering av Norges Samemisjon, som kan ende med nedleggelse. Kretsstyret oversendte i vinter til hovedledelsen, sitt forslag til veivalg. Dette går ut på at Samemisjonen fortsetter som selvstendig organisasjon med styrket fokus på inntekter, giverglede og rekruttering i tillegg til de åndelige målsetninger. Fusjonsforhandlinger, med andre demokratiske organisasjoner, er aktuelt dersom forsøket på revitalisering, ikke lykkes.

Det ble gjort et enstemmig vedtak om at det nye kretsstyret arbeider for at kretsens forslag blir fremmet og godt ivaretatt under det kommende landsmøtet i oktober.

Rike samlinger med variert forkynnelse og sang

Tidligere kretssekretær i Møre og Romsdal krets, Ove Aksnes, var taler de to stevnedagene. Han talte om det som skjer nå i endens tid, at Gud har kon-

Ove Aksnes fra Volda var årets taler.

troll, og om misjonsoppdraget der det enkelte menneske er viktig i Guds plan.

Ekteparet Kari Laila og Ove Aksnes gledet forsamlingen med sanger fra sin egen CD under alle møtene. På en av samlingene fortalte Kari Laila, på oppfordring, om en dramatisk hendelse i livet der Jesus hadde blitt henne til redning og hjelp. Hun siterte fra 5. Mosebok: «Her nede er evige armer.»

På misjonsfesten medvirket, som mange ganger tidligere, Jens Malum, med kraftfull sang til akkompagnement av Ingvild Sandrød. Også duoen Kristin Bekkevold og Kari Hellstrøm fra Rennebu bidrog med vakker sang til ettertanke, blant annet dette verset: «Den enkle stille bønningen som åpner Herrens vei, er bønningen la din vilje skje. Om det som ligger foran, er lett å flykte fra, og ingenting gir lyst å si det Jesus sa – så Herre lær meg likevel å be: La din vilje skje!»

Misjonslotteri

Misjonsfesten startet med loddsalg. På et langt bord var utstilt en rekke fine strikkeprodukter og sømarbeider. Kontanter ble lagt i særskilte skåler, eller

Kari Laila og Ove Aksnes sang under alle møtene på kretsåret.

det ble vippset fra telefoner. Folk hadde trolig ikke kjøpt lodd på en stund, for salget innbrakte hele kr 5.000. Noen oppfordret til også å ta opp kollekt ved utgangen, hvilket resulterte i ytterligere 4.000. Totalt kom det inn 12.000 denne helga.

Årets lyseste dag

Etter en lang årsmøtedag var det godt med en kveldstur under sommersolvervet, i 23 grader pluss og 450 moh. Praten gikk lett i den svale vinden, og man dvelte ved dagens mange inntrykk.

Kristin Bekkevold og Kari Hellstrøm fra Rennebu under misjonsfesten på lørdag.

Fra misjonslotteriet der gevinstene bringes de heldige vinnerne av et barn som møtte opp på festen.

*Mjuklia Leirsted og Gjestegård.
Foto: Mjuklia*

Hver enkelt gjest ble servert av betjeningen på Mjuklia Gjestegård.

Høytidssamling

Det er høytid når misjonsfolket og «sendemenigheten» samles til oppbyggelse og utrustning. Ove Aksnes spilte et stykke på gitar som preludium, og så var møtet søndag i gang. Det nye kretsstyret kom fram for en enkel forbønnshandling og ble innviet til sin styretjeneste. Temaet i talen var blant annet Guds kraft som fører til at liv spirer fram under Ordets og Åndens virkning. Møtet ble avsluttet med nattverd der det var tatt hensyn til smittevernet. Parallelt med formiddagsmøtet, var det gudstjeneste i Den lutherske kirken i Murmansk. Herfra ble det overført bilder og videosnutter til forsamlingen på Berkåk. Dette var menighetens andre gudstjeneste, etter lettelse av Covid-19-restriksjonene i Russland.

Takknevlige deltagere

Ca 50 personer var innom Mjuklia disse dagene. Arrangementet var et viktig håndslag til leirstedet som hadde hatt store tap som følge av nedstengningen de siste månedene. Kretsmøtet fungerte

også som en start på gjenåpningen av offisiell møtevirksomhet i Trøndelag krets. For noen var dette de første møtene de hadde deltatt på, på lenge. Og flere gav uttrykk for at det var godt å samles i misjonsfelleskapet i Trøndelag og kjenne på den gode samhørigheten. Vil vi kunne oppleve dette også neste år? var det en som spurte. Det kunne ingen med sikkerhet svare på.

Det nye styret bestående av Ida Alte, Namsos/Balestrand; Marit Grøtte Børnes, Trondheim; Øyvind Fonn, Namsos, Kenneth Kiplesund, Indre Fosen og Ingrid Anne Sugarden Storø, Rennebu. Foto: Margareth Fonn

REFERAT FRA

Årsmøte i Troms krets 2020

Tekst: Geir Holmstad. Foto: Eva Regine Okkels.

Kretsårs møtet i Troms krets ble holdt i Nordkjosbotn kirke 22. august. Nordkjosbotn har etter hvert blitt et naturlig møtested på grunn av beliggenheten i kretsen. Dagen startet med kaffe og noe å bite i. Formann for kretsen, Morten Alsvik holdt så en andakt over Nehemja 9 v. 19-21.

Under årsmøtet var det 10 stykker tilstede. Alsvik ble valgt til dirigent, og ledet oss solid gjennom sakslista. Årsmelding og regnskap ble vedtatt etter gjennomgangen. Videre ble det bestemt at kretsstyret består uendret i et år til.

Det store temaet forøvrig ble selvfølgelig veien videre. Daglig leder, Roald Gundersen, informerte om arbeidet som har vært gjort sentralt i Samemisjonen.

Til bibeltimen hadde vi fått Erik A.H. Okkels til å preke, og han tok utgangspunkt i fortellingen om Susanna i badet, en fortelling fra de apokryfe skriftene. Han talte også over Salme 23, med fokus på hvor avhengige vi faktisk er av vår hyrde, Jesus Kristus. Tradisjonen tro ble oppmøtet styrket under bibeltimen. Det var da 15 frammøtte.

Styret ønsker å takke alle som deltok og bidro på dagen, og vil spesielt nevne Elsa og Torbjørn Pettersen, som var tilstede hele dagen, og sørget for at lokalet var klart, og for at vi fikk nok å spise og drikke i løpet av dagen. Vi vil også bringe videre oppfordringen som kom under en av samtalene om stadig å huske på Samemisjonen i bønn.

Nytt fra Sapmi

Staten eide aldri grunnen i Finnmark

Forsker Øyvind Ravna slår fast at staten ikke har eid den uregistrerte grunnen i Finnmark på 1700- og 1800-tallet, slik all tidligere historisk dokumentasjon har kunnet tyde på.

Professor Øyvind Ravna mener den private eiendomsretten er mye eldre enn 1775. (Foto: UiT)

En vitenskapelig artikkel i Tidsskrift for rettsvitenskap slår Ravna fast at den tidligere umatrikulerte grunnen i Finnmark, som lenge har vært betraktet som statens eiendom, ikke har tilhørt staten eller Kongen.

Umatrikulert grunn er eiendom som ikke er fradelt annen grunn og tildelt registerbetegnelsen matrikkelnummer.

At den tidligere umatrikulerte grunnen tilhørte staten, ble stadfestet av Samerettsutvalgets rettsgruppe i 1993 og seinere lagt til grunn for dommene i Høyesterett om Stjernøya i 2016 og Nesseby i 2018. Begge sakene er behandlet i rettssystemet etter at finnmarkskommisjonen hadde behandlet ulike krav om eiendoms- og bruksrett.

Jordsameie, ikke Statens eiendom

To juridiske begrep er viktig å få med seg her, nemlig utskifting og utvisning.

Utskifting er oppløsning av et jordsameie, hvor sameierne får utlagt sin sameiendel som en individuell eiendom.

Utvisning er overføring av et jordstykke fra en jordeier som for eksempel staten, til en oppsitter som for eksempel en jordbruker.

Altså i det første tilfellet deler lokalbefolkningen noe de i fellesskap har, mens de i det sistnevnte får noe fra staten.

– Statens eller kongens eiendomsrett var tydeliggjort i en resolusjon fra 1775, som angivelig åpnet for utvisning av jord til oppsittere i Finnmark, forteller Ravna.

– En gjennomgang av lovens forarbeider og samtidig litteratur synliggjør

imidlertid at loven initierte utskifting av jordfellesskap og ikke utvisning av statens jord. Dette viser også at bygde- eller siidajorda, engslettene og den nære utmarka, lå i jordsameie og ikke var statlig eiendom.

Statens tidligere eiendomsrett til den umatrikulerte grunnen har dannet et grunnlag for finnmarkseiendommens rett i dag, noe som betyr at Ravnas forskning har betydelig aktualitet for den pågående rettskartleggingen i Finnmark.

Utskifting ikke utvisning

Ravna mener det er indisier nok som tilsier at 1775-resolusjonen og landmålerinstruksen la til rette for utskifting, ikke utvisning av jord fra staten.

– Utskifting uten private eiendommer gir ikke mening, sier Ravna og fortsetter:

– Forutsatt at 1775-resolusjonen initierte utskifting, som det etter gjennomgangen over er liten grunn til å betvile, må det også legges til grunn at bygdejorda langs fjordene i Finnmark, med andre ord engslettene og den nære utmarka, lå i jordfellesskap mellom jordbrukerne og ikke var i Kongens eie.

Kultur og politikk

– Kan fornorskning og rangering av kulturer i politisk og rettslig praksis ha hatt noen betydning for eierforholdene som utviklet seg etter 1850-tallet?

Ravna er klar på at Kongen ikke eide jorda på 1700-tallet:

– Etter dette må det med stor sikkerhet kunne slås fast at bygde- eller siidajorda i Finnmark, som innbefattet betydelige utmarksstrekninger, ikke var Kongens eiendom på 1700-tallet i privatrettslig forstand.

– At det ble vedtatt en lov i 1863 som ga staten adgang til å utvise og selge jord, kan ikke brukes som et argument for at dette var tilfellet før 1863, og loven kan like gjerne ses på som et urettmessig inngrep i finnmarkingens eiendomsrett, som stadfesting av rett; godt mulig motivert av det du antyder om fornorskning og kulturrangering, sier Øyvind Ravna.

– Var det likheter mellom Nordland, Vestlandet og Finnmark?

– Det kan også være at forskjellene lå langs tidsaksen. Den samiske siidaordningen var ennå dominerende i betydelige deler av Finnmark på 1700-tallet, omtrent som slektene i middelalderen hadde rådet over gård og grunn i bygdene

lenger sør. At jorda ikke var matrikulert, innebar like fullt at den var i noens eie.

Professor Ravna slår fast at jorddeling eller utskifting andre steder ikke har ført til at man oppfatter Kongen eller staten som jordeier:

– Til sist kan det anføres at Kongen eller staten har forestått utskifting og jorddeling mange steder, både i Danmark og lenger sør i Norge, uten at det har ledet til en oppfatning om at Kongen er blitt eier av jorda eller det gjenværende jordfellesskap. Det burde heller ikke være tilfellet i Finnmark.

Vanskelige forhold

– I 1775 oppstår privat eiendomsrett hvis vi tolker din artikkel. Hva vil skje, mener du, hvis vi reverserer alle private eiendomsrettslige forhold og burde vi ikke kunne gjøre det, basert på dine forskningsfunn?

– Jeg skriver ikke at det oppsto privat eiendomsrett i 1775. Den er mye eldre. Jeg skriver derimot at det har vært en allmenn oppfatning om at privat eiendomsrett oppsto i 1775 – og at staten/kongen eide all jord i Finnmark før den tid, noe som ganske sikkert er uriktig.

– Spørsmålet om å reversere alle private eiendomsrettslige forhold er således ikke et relevant spørsmål – men at staten – og senere FeFo – kan utlede sin grunneierlegitimitet av statens tidligere eiendomsrett som et langvarig festnet forhold må det kunne stilles spørsmål ved, sier professor Ravna.

– Hvem burde ut fra det materiale du legger frem kunne ha eiendomsrett over land og vann i Finnmark i dag?

– Folk i Finnmark, gjerne fordelt på forskjellige bygder og områder som har brukt jorda. Det kan være bygdelag, allmenninger, siidaer, bygdebruksområder og andre, sier han.

Artikkelen er publisert 19. august 2020 på forskning.no og produsert av UiT Norges arktiske universitet.

Hva er siida?

Siida er en særegen organisasjonsform for reindriftssamene. I reindriften brukes begrepet siida om en «gruppe av reineiere som utøver reindrift i fellesskap på bestemte arealer». Ordet siida har flere ulike betydninger på nordsamisk, blant annet fellesskap og hjem.

Kilde: Store norske leksikon

Kretsene i Norges Samemisjon

Troms krets

Morten Alsvik, kretsformann
Telefon: 954 45 496
E-post: morten.alsvik@live.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Trøndelag krets

Øyvind Fonn, kretsformann
Telefon: 977 55 805
E-post: s-fonn@online.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Møre og Romsdal krets

Ruth Brennhaug Staurseth,
administrasjonssekretær
Telefon: 482 82 613
E-post: ruth.bs@online.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Bergen krins

Magne Ekanger, kretsformann
Telefon: 41 24 55 98
E-post:
bergen.krets@samemisjonen.no
Konto: 3000.15.18530
Vipps: 600 500
Fagertun leirstad, Eksingedalen
Telefon: 41 24 55 98 (M. Ekanger)

Stavanger krets

Tor Magne Haraldseid, kretssekretær
Telefon: 47 97 96 66
E-post:
stavanger.krets@samemisjonen.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500
Nordlys misjonssenter, Sandnes
Telefon: 47 97 96 66

Sørlandet krets

Ikke aktiv
hovedkontoret@samemisjonen.no

Oslo og Romerike krets

Ole Kristen Wastvedt, kretssekretær
Telefon: 909 21 902
E-post:
oslo-romerike.krets@samemisjonen.no
Kontonr: 3000.15.18530
Vipps: 600 500

Samemisjonens nærradio

Radio DSF

www.radiodsf.no
Tormod Gusland, ansvarlig redaktør
Telefon: 905 59 882
E-post: post@radiodsf.no
Kontonr: 4932.63.30026
Vipps: 133 935
For sendetider, se www.radiodsf.no

Mitt vitnesbyrd

Mist ikke motet, sier Paulus i sin tale til efeserne. Det ønsker han å si til menighetene og Gud Faders barn. Og dette vil han også si til hedningene. Ikke mist motet, gå med frimodighet fram for Gud, i troen på at deres Far i himmelen vil gi dere visdom i mangfold, etter den evige gjerning som han har fullbrakt gjennom Kristus Jesus, vår Herre.

I han har vi trygghet og retning for å tro på ham i tillit. Mine tanker går i dag til dem som holder fast på Guds ord og gjerne vil tale dette etter vår Herres ord og befaling. Men det er dog trist synes jeg, og det vil jeg nok aldri fatte med min forstand, nå når det ikke lenger kan tales Guds ord slik det er skrevet i Bibelen. Hvilke resultater det vil gi for vår fremtid skal jeg ikke forsøke å gjette på. Men vi kan dog lese at han som kan gjøre alt rikelig i oss gjennom generasjoner, fra evighet til evighet sier følgende: for at dere skal kjenne Kristi kjærlighet som overgår all forstand, for at dere skal bli fylt med Guds fylde (3:19). Vil våre kristne trosfeller bli mismodige når nasjonale myndigheter er i ferd med å endre grunnloven i vårt land? Og når vi i tillegg har en pandemi over oss så ser det ut til at vi går en tung tid i møte. Men det er likevel slik at hvis Kristus kan få bo i vårt hjerte og at vi kan bli rotfestet inn i kjærligheten, da kunne vi, sammen med alle de hellige menneskene, forstå det hele om hva som er lengden og dybden og høyden. Kanskje vi da kan forstå Kristi kjærlighet mye klarere. Paulus sier også i sitt brev til romerne kap. 8, vers 35: «Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet? Nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd?»

Dette var et lite vitnesbyrd fra meg med ord hentet fra Paulus' brev til efeserne, kap. 3, vers 6, som sier: «At hedningene er medarvinger, de hører med til legemet, og de har del i løftet i Kristus Jesus ved evangeliet».

Klemet J. O. Hætta

Allet herddohuva celkka Pavlos su sardnis Efesialazaide Dan son halidi celkkit servvegoddidi ja Ibmil Ahcci manaide. Ja dan son maiddai halidi celkkit bakiniedda atte allet herddohuvva, allet herddohuva, mannet roakkavuodain Ibmila oavddi, oskkodedin atte din Ahccadet almmis aiggo diggide ædnatgærdda-saz addit buot dan viessisvuoda, agalaz arvvalusa mielde, maid son læ ollazuttam Kristus Jesus, min Hearamet bokte. Su siste læ mis dorvvolažvuotta ja geaidno dorvvolažvuodain osko bokte su ala.

Mu jurddagat mannet otne sin lusa gudek Ibmila sanis doallet gitta ja dattoze oavddan buktit dan min Hearamet sani ja gohzzoma mielde. Mut dat orro galle vaivvi goit mu mielas ja ii dat daiidegal badjanit mu jiermmai godal ei beasa zat sardnot Ibmila sani nugo biebalis læ callojuvnon. Makkar bottosa dat bukta min boatteaigga ien aiggo gæhccalit arvadallat. Mutto mii lohkat galle atte son gutte vægja dahkat sagga valljogasat min siste buot sogai cada, agalaz vuodas agalazvuotti ja cuovvovadzat celkka atte: vai di dovdazeidek Kristusa rakisvuoda, mi buok diedo bagjel manna, vai di devddojuvvuseidek buok Ibmil dievasvuotti.

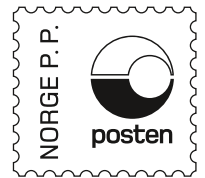
Saddetgoston kristalaz oskoguimmit herdohuvvat go rikaeissevaldit aiggot rievdisgottit vuoddo laga min riikas. Dalgo mis læ vela davvda boadan min badjeli de hal orro dego buot zaddame nu lossaaiggi. Mutto nu hal gal læ jus Kristus beassa oskko bokte orrot min vaimuid siste ja atte mii ruottasmattujuvvot rakhisvuoda sisa, dalle mii væjazeimet arvvedit buok basse olbmuidguim, mii læ gukkodat ja ciegnudat ja allodat. Ammahal dalle mii ibmirdit Kristusa rakhisvuoda miha cielkkaseappot.

Ja Pavlos celkka maiddai romalazaide su girjis dan 8 kap 35v: Gii matta erotet min Kristusa rakhisvuodas eret? Atestusge daihe ballo daihe doarradalloommi daihe nælggi daihe alasvuotta daihe vaddo daihe miekki?

Dat lei mu bealis onehis duodastus maid mun lean viezzan Pavlos girjis Efesalazaide ja dan 3 kap.6 dadjo dainnalgin: atte bakinat læk Kristus siste arbbimguim-mek ja okta rumaz minguin ja oasaladzat su lohppadussi evangelium bokte.

Klemet J. O. Hætta

Avsender:
Norges Samemisjon
Postboks 316
9254 Tromsø

Sommergudstjenster i Finnmark

Tekst: Nils Borge Teigen. Foto: Marie Åshild Kemi

Også i år har jeg fått ha gudstjenester i våre kapell i flyttsamenes sommerbeiter. Og det er ikke noen selvfølge i disse koronartider. Klemet J. O. Hætta var min trofaste tolk hele tiden. Denne gangen rasjonaliserte vi med å samle det til to gudstjenester på to søndager. Det er jo veldig langt å kjøre til hvert sted, enten for tolken eller for meg eller for oss begge. Søndag 2.august var vi på Sennalandet (Aisarovaivi) og i Smørfjordskaidi kapell, og søndag 9.august på Ifjordfjellet og Børsevfjellet. Noen dager før reiste jeg rundt og delte ut innbydelser til samene på sommerbo-plassene.

De to siste årene var det usedvanlig mange på Sennalandet. Dette året ble et godt normalår når det gjaldt fremmøte, 11 sjeler var samlet til gudstjenesten som også ble overført til vår radio. Til Smørfjordskaidi kom det 12, deriblant flere misjonsvenner fra Karasjok. Også Ifjordfjellets gudstjeneste hadde radiooverføring. Der var det 19 til stede. Om ettermiddagen var vi i Børsevfjellet kapell. Der var vi samlet 14, og det var meget oppmuntrende, for der er det ikke så folksomt nærområde å samle folk i fra.

Klemet J. O. Hætta og Nils Borge Teigen forkynner Guds Ord i Børsevfjellet kapell.

Dermed fikk vi også i år samlet noen mennesker til Guds ords hørelse på norsk og samisk, både til styrke og oppbyggelse for Guds barn og til et kall for de som vandrer borte fra ham.

Børsevfjellet kapell